

Valsts augu
aizsardzības dienests

2025. GADA MAIJS

INFORMATĪVS IZDEVUMS LAUKSAIMNIEKIEM

ZIŅU LAPA

Lauksaimniek, neatstāj uz pēdējo brīdi augsnes analīzes vai augsnes agroķīmisko izpēti!

Aicinām pieteikties jau tagad augsnes agroķīmiskai izpētei vai augsnes analīzēm, izvēloties to darīt Valsts augu aizsardzības dienestā (VAAD), pie kāda no privātajiem pakalpojumu sniedzējiem vai laboratorijās.

Dati par augsnes stāvokli nepieciešami, lai saņemtu **ekoshēmu atbalsta maksājumus** – EKO2_1 (Ekoshēmas atbalsts par augsnes kvalitātes un reakcijas optimizāciju (pamatkaļķošanu)), EKO5_1, EKO5_2, EKO5_3 (Ekoshēmas atbalsts par slāpekļa un amonjaka emisiju un piesārņojumu mazinošu lauksaimniecības praksi).

Augsnes dati nepieciešami arī īpaši jutīgo teritoriju un Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā esošām saimniecībām mēslošanas plānu sagatavošanai. Īpaši jutīgajā teritorijā augsnes analīzes ir derīgas piecus gadus, bet citviet Latvijā septiņus gadus.

Digitāli pieejama VAAD rokasgrāmata "NEZĀLES"

Q [Saite uz izdevumu](#) X

20. maijs – Pasaules bišu diena

Foto - Daiga Ozoliņa

Pasaules bišu dienas mērķis ir pievērst uzmanību bišu svarīgajai lomai bioloģiskajā daudzveidībā un pārtikā, kā arī to sarūkošajam skaitam pasaulē.

Bez apputeksnētājiem neizdzīvotu nedz visas zemes ekosistēma, nedz cilvēks.

Pārtikas apgāde. Apputeksnētāji, visbiežāk medus bites, ietekmē trešdaļu no mūsu pārtikas esamības. Tie piedalās arī dzīvnieku barības ražošanā un dzīvnieku dzīvotņu uzturēšanā.

Tīrs gaiss. Veselīgas ekosistēmas ir atkarīgas no apputeksnētājiem. Vismaz 75% no visiem ziedošajiem augiem uz zemes apputeksnē kukaiņi un dzīvnieki. Augi palīdz stabilizēt augsnes, saglabāt to auglību, attīra gaisu, apgādā ar skābekli. un dažādos veidos ir noderīgi savvaļas dzīvniekiem

Labāka raža. Apputeksnētāji nodrošina lielāku ražu un labāku tās kvalitāti, uzlabo augu sēklu kvalitāti.

LABAS SAIMNIEKOŠANAS PRAKSES APPUTEKSNĒTĀJU AIZSARDZĪBAI

AUGKOPIM

- Ja pie apstrādājamā lauka robežas novietoti bišu stropi, sazinies* ar stropu īpašnieku, un informē par plānotajiem AAL lietošanas pasākumiem
- Aktīvā kultūraugu ziedēšanas laikā fungicīda un herbicīda smidzinājumu veic agrās rīta vai vēlās vakara stundās
- Nesmidzini glifosātu saturošus herbicīdus papuvēs, ja tur zied augi
- IzvaiRIES no AAL smidzinājumu veikšanas ziedošos kultūraugos vakaros/naktīs, ja ir liela rasa
- IzvaiRIES no AAL smidzinājumu veikšanas ziedošos kultūraugos vakaros/naktīs, ja ir liela rasa
- IzvaiRIES no AAL smidzinājumu veikšanas ziedošos kultūraugos vakaros/naktīs, ja ir liela rasa

BIŠKOPIM

- Informē augkopi par ieceri izvietot bišu stropus sējumu/stādījumu tuvumā
- Informē augkopi par biškopībā noderīgiem nektāraugiem
- Iespēju robežās ievies profilaktiskos pasākumus, kuri spēj nodrošināt bišu saimju dzīvotspēju

Valsts augu aizsardzības dienests

* ja biškopja kontaktinformācijai zināma

Kartupeļos no Ēģiptes atklāj bīstamu augu slimību – tumšo gredzenpuvi

Aprīļa nogalē no Ēģiptes ievesto kartupeļu paraugos konstatēta kartupeļu tumšā gredzenpuve. Tā ir viena no bīstamākajām kartupeļu slimībām, kas vēlāk izraisa kartupeļu bumbuļu puvi uz lauka vai glabāšanas vietā.

VAAD Augu karantīnas departamenta direktore Gunita Šķupele informē, ka kartupeļi ir kultūra, kurai ir visvairāk karantīnas slimību un ka jāpievērš īpaša uzmanība arī stādāmajam materiālam.

Tumšā gredzenpuve izplatās ar stādāmo materiālu un, ja ir jau ienākusi, var ar ūdeņiem izplatīties tālāk. Tā ir grūti apkarojama slimība, ražas zudumi var būt līdz pat 50% apmērā. Turklāt slimība var skart arī citas kultūras, piemēram, tomātus un baklažānus.

Latvijā audzētajos kartupeļos tumšā gredzenpuve nekad nav konstatēta, un šis ir arī pirmais gadījums pēdējos desmit gados, kad tā uzietā importa kravā. Taču retu reizi dienests Latvijas saimniecībās uzgājis mazāk agresīvo gaišo gredzenpuvi.

Mūsu pašu kartupeļu audzētāju aktuālie izaicinājumi – ilgstošais lietus un iepriekš ieilgušais aukstums ir īpaši nelabvēlīgs šai kultūrai un var radīt ražas zaudējumus. Piemēram, Vidzemes pusē vietām agro stādījumu vagās novēroti arī puvuši kartupeļi.

[Saite uz plašāku informāciju](#) ×

UZMANĪBU! Vienkāršota aprīte mēslošanas līdzekļiem ar CE zīmi

29. aprīlī pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 24. maija noteikumos Nr. 318 "Aprītes uzraudzības un kontroles kārtība ES mēslošanas līdzekļiem ar CE zīmi", atvieglojot ES mēslošanas līdzekļu ar CE zīmi uzskaiti. Grozījumi stāsies spēkā 1. maijā.

Būtiskākās izmaiņas:

- ✓ Saīsināts iesnieguma par mēslošanas līdzekļa laišanu tirgū izskatīšanas termiņš no viena mēneša uz 15 darba dienām.
- ✓ Izskatot dokumentus, VAAD vairs nevērtē un neskata atbilstību regulas 2019/1009 prasībām.
- ✓ ES mēslošanas līdzekļi ar CE zīmi var brīvi ievest, ja to uzskaitē ir pieteicis ražotājs, un par ražotāju uzskatāms arī pārpackotājs vai iepakotājs.
- ✓ Grozīta iesnieguma forma, aktuālā versija pieejama VAAD tīmekļvietnē "Pakalpojumi" sadaļā.

Par **ražotāju** uzskatāms **iepakotājs** vai **pārpackotājs** – būtiski maina ražotāja sagatavoto informāciju, piemēram, kultūraugus, devas utt. uzņemas atbildību, ka sagatavotā informācija atbilst regulas 2019/1009 prasībām.

[Saite uz plašāku informāciju](#) ×

Negaidi rudeni! Sagatavo ziemāju sēklu rudens sējai!

VAAD Nacionālā sēklu kontroles laboratorija (NSKL) aicina pārbaudīt krājumos esošo ziemāju sēklu kvalitāti jau tagad!

Ja sēklu īpašniekiem krājumos ir ziemāju sēkla no iepriekšējiem ražas gadiem un plānots pārbaudīt tās kvalitāti, tad to var izdarīt jau tagad.

Paraugu pieņemšana:

Nacionālā sēklu kontroles laboratorija:

 Rīga, Lielvārdes iela 36, tālr. [67112716](tel:67112716)

Reģionālās sēklu kontroles laboratorijas:

 Valmierā – Mūrmuižas iela 18, tālr. [64221578](tel:64221578)

 Bauskā – Slimnīcas iela 8, tālr. [63922318](tel:63922318)

Laboratorijas darba laiks:

Darbdienās

no plkst. 9.00 līdz plkst. 16.00

Dienā pirms valsts noteiktajiem svētkiem paraugus laboratorijā pieņem no plkst. 9.00 līdz plkst. 15.00

 [Saite uz plašāku informāciju](#)

Veikti grozījumi un noteikts termiņš augu aizsardzības līdzekļu (AAL) krājumu izplatīšanai un nosacījumi krājumu lietošanai

AAL nosaukums	Reģ. Nr.	Termiņš krājumu izplatīšanai un nosacījumi krājumu lietošanai
Mospilan 20 SG	0811	<p>Lietot, saskaņā ar jauno, apstiprināto marķējumu. Insekticīdu, lietojot ziedkāpostu un brokoļu stādījumos, jāievēro nogaidīšanas laiks 14 dienas, un to vairs nav atļauts lietot salātu un spinātu sējumos. Atļauts Mospilan 20 SG un Gazelle 20 SG esošos krājumus, kas saražoti līdz 08.05.2025., izplatīt līdz 08.11.2025.</p>
Gazelle 20 SG	0871	

AAL lietošanas jomas paplašināšana

AAL nosaukums	Reģ. Nr.	Atļauta lietošana
Avastel	0887	Atļauta lietošana arī ziemas rapša, vasaras rapša, ziemas ripša un vasaras ripša sējumos
Dominator 480	0810	Atļauta lietošana arī ziemas kviešu, ziemas miežu, rudzu, tritikāles, vasaras kviešu, vasaras miežu sējumos, kā arī ziemas rapša, vasaras rapša, ziemas ripša un vasaras ripša sējumos

 [Saite uz aktuālo AAL sarakstu](#)